

Regionální muzeum v Litomyšli

zřizované Pardubickým krajem

TISKOVÁ ZPRÁVA

20. říjen 2017

NOVINKY

výstava

Od adventu po Tři krále

28. listopad 2017 – 21. leden 2018

Víte, co se dělo v minulosti na svatou Kateřinu? Že kromě Mikuláše s čertem a andělem obcházely vesnice i Mikulášské průvody s mnohem více maskami? Že chodily Lucky a Barborky? Máte rádi vánoční betlémy a těšíte se na dárky pod stromečkem? Přijďte sváteční čas strávit do muzea na výstavu připomínající tradiční obyčeje adventního a povánočního období se zaměřením na Litomyšlsko.

Tříkrálové zvyky, kresba Jarolíma Štantejského

Srdečně vás zveme také na **vernisáž** výstavy, která se uskuteční v neděli 26. listopadu 2017 od 14 hodin v přednáškovém sále muzea. S tradičními lidovými tanci a vánočními zpěvy vystoupí dětský folklorní soubor Heblata při ZUŠ Bedřicha Smetany v Litomyšli.

Adventní program:

3. 12., 9–17 hodin

Otevíráme oblíbenou zimní hru pro děti

10. 12., 13–17 hodin

Tvoření zvykoslovných předmětů se studenty Zahradnické a technické školy v Litomyšli

17. 12., 13–17 hodin

Výroba dárků domů i pro klienty Centra sociální pomoci města Litomyšle

24. 12., 13.30–15 hodin

Štědrovečerní koledování se skupinou Věneband

(Hana Klimešová)

Představení publikace *Mikuláši na Litomyšlsku*

26. listopadu ve 14 hodin

V rámci vernisáže výstavy *Od adventu po Tři krále* bude představena nová knížka o Mikulášských průvodech, které ještě v 19. století hojně křižovaly Litomyšlsko. Počet masek v průvodu čítal až 40 osob. Obchůzka po vsích byla spojena s divadelními scénkami, opakovanými důsledně v každém statku, kde masky zastavily. Není tedy divu, že průvody chodily i čtrnáct dní v kuse. Publikace nezapomíná ani na autory kreslených a písemných památek, které nám průběh obchůzky a podobu masek značně přibližují. Autorkou knihy je Hana Klimešová, grafické úpravy se ujal Tomáš Pakosta. Kniha bude představena za účasti starostů obce Sloupnice a městyse České Heřmanice, protože právě u nich máme průvody nejlépe zmapované.

(Hana Klimešová)

Stezky dědictví – Muzeum pod širým nebem

Expozice muzea nazvaná „Litomyšl – město kultury a vzdělanosti“ prezentuje stovky zajímavých událostí, příběhů i osobností. Návštěvník se zde seznámí s určitým fenoménem, a pokud jej zaujme, může si odnést tištěný materiál, drobného průvodce, který mu umožní pokračovat v poznávání daného jevu v exteriéru.

Smyslem programu je propojit muzeum s plénem. Muzeum se může stát výchozím bodem naučných pěších procházek a námětem výletů na kole či automobilem.

Stezky dědictví budou představovat spíše méně známá, ale zajímavá témata, která zpravidla unikají pozornosti běžných turistických materiálů. Projekt letos zahajujeme vydáním tří průvodců. První je věnován **litomyšlským motocyklovým závodům**, které se zde jezdily v letech 1947–1977. Dozvíte se mnoho z dějin těchto závodů a také si můžete projet závodní tratě, na nichž se závody v Litomyšli a okolí jezdily.

Druhá Stezka dědictví nese název **Židé v Litomyšli**. Na trase dlouhé 4,5 km vás provede po židovských památkách ve městě, z nichž řada je širší veřejnosti doposud zcela neznámá.

Třetí průvodce je věnován **Nedošínskému háji**. Ten samozřejmě všichni Litomyšlané znají. Ovšem téměř neznámá je jeho romantická podoba v 19. století, kdy se zde například odehrávaly studentské majálesy. V průvodci se dozvíte, kde stály lázně, hostinec, taneční pavilon či letohrádek Valdštejnů.

Stezky dědictví jsou k dispozici v pokladně muzea. Cena 10 Kč.

(René Klimeš)

PROBÍHÁ

výstava

Pivovarnictví v Pardubickém kraji

18. září 2017 – 7. leden 2018

Nejen příznivci zlatavého moku mohou od 18. září navštívit putovní výstavu Regionálního muzea v Chrudimi nazvanou *Pivovarnictví v Pardubickém kraji*. Ta se věnuje pivovarům z celého kraje za posledních sto let (1913–2013), kdy zde bylo nebo je v činnosti 41 podniků různé velikosti. Výstava je doplněna o aktuální informace týkající se Litomyšle – o minipivovaru Veselka, založeném v roce 2013, a o doposud u nás neznámém pivovaru Bajloni, který založili v Bělehradu v druhé polovině 19. století litomyšlští rodáci a který se stal jedním ze dvou největších srbských pivovarů.

(Petr Chaloupka)

výstava

Litomyšlské motocyklové závody 1947–1977

18. září 2017 – 7. leden 2018

Závod seniorů v kategorii nad 350 ccm v roce 1948

V neděli 17. září 2017 v 16 hodin proběhne v muzeu slavnostní zahájení výstavy věnované motocyklovým závodům, které v Litomyšli a jejím blízkém okolí probíhaly v letech 1947–1977. Vedle desítek fotografií, plakátů a programů zde bude ke spatření i několik původních závodních strojů. Malé i velké „závodníky“ jistě zaujme doprovodný program. Návštěvníci výstavy budou moci zhlédnout i krátký film Stanislava Bubeníčka zachycující průběh závodů v roce 1948.

*Start závodu tzv. Morašického okruhu
v kategorii do 250 ccm v roce 1973*

(Miluše Vopařilová, Martin Boštík)

výstava

Zdeňka Vydrová, architektka

29. září – 12. listopad 2017

Zdeňka Vydrová dlouhodobě působí jako městská architektka Litomyšle a patří tak ke klíčovým osobnostem, které stojí za úspěchem města, coby jednoho z center současné české architektury. Výstava představí Zdeňku Vydrovou jako špičkovou urbanistku, ale též jako autorku řady pozoruhodných novostaveb a rekonstrukcí.

Galerie Pakosta v Litomyšli, foto David Židlický

Ing. arch. Zdeňka Vydrová (nar. 1958) je absolventkou fakulty architektury VUT v Brně. V roce 1991 založila vlastní ateliér a téhož roku se stala městskou architektkou Litomyšle. Tuto funkci zastává tedy přes čtvrt století a je tak nejdéle sloužícím městským architektem v České republice.

K jejím stavebním realizacím patří například rekonstrukce Moravské galerie v Brně (2001); v Litomyšli je to průchod na parkoviště pod zámek a nověji také Galerie Pakosta, která byla v roce 2015 nominována na Cenu Klubu Za starou Prahu jako nejlepší architektura v historickém prostředí.

Architektka Vydrová dále působí jako porotce v řadě architektonických soutěží a od minulého roku je také architektkou města Tišnova. Od roku 1994 externě vyučovala na Fakultě architektury VUT Brno a od roku 2009 vyučuje na Fakultě stavební Ústavu architektury.

V loňském roce získala dvě významná ocenění. Prvním byla Cena Ministra kultury za přínos v oblasti architektury. Na cenu ji nominovala Česká komora architektů. Komora vyzdvihla zejména důležitou expertní činnost architektky Vydrové, která se výrazně podepsala na kvalitě vystavěného prostředí v Litomyšli. Druhým oceněním, které architektka získala spolu s městem Litomyšl, bylo vítězství v soutěži Architekt obci 2016. Cílem soutěže, jejímž vyhlášovatelem je Svaz měst a obcí ČR, je upozornit na nutnost spolupráce mezi obcemi a architekty, na potřebu najít společnou řeč. Soutěž klade důraz na širší projekty, které mají dopady na urbanismus a ovlivňují veřejný prostor. Architektka Vydrová zvítězila s projektem „Regulační plán Mariánské ulice a koncepce úpravy Partyzánské ulice“ v Litomyšli.

Výstava se uskuteční za finanční podpory města Litomyšle.
Výstava je součástí celoměstského projektu oslav Světového dne architektury ve dnech 29. 9. – 2. 10. 2017, v Litomyšli již tradičně nazvaného ArchiMyšl.

(René Klimeš)

ArchiMyšl 2017

Výstava

Historické fotografie Portmonea (repríza)

12. září – 31. říjen 2017

Výstava snímků pořízených v minulosti v interiéru i exteriéru Portmonea od dob Josefa Portmana a Josefa Váchala až do otevření muzea roku 1993. Fotografie doplňují dobové novinové články k otevření muzea, první plakát, vstupenky, průvodce a pohlednice vydané k Portmoneu.

(Hana Klimešová)

Akce

„Z hlíny rovnou do vitríny“

od srpna 2017

Pro návštěvníky muzea a zejména příznivce archeologie je ve vstupním prostoru muzea připravená „archeovitrína“, kde jsou prezentovány nejnovější nálezy získané záchrannými výzkumy RML nebo archeologické nálezy, které do naší sbírky odevzdali náhodní nálezci.

Prvním takto prezentovaným souborem jsou nálezy z výzkumu v Litomyšli Na Prokopu. Výzkum realizovaný v červnu 2017 na parcele rodinného domu přinesl doklad osídlení tohoto prostoru v období eneolitu (pozdní doba kamenná). Záchrané archeologické výzkumy probíhají Na Prokopu od roku 2005. Během nich bylo prokopáno množství objektů sídlištního charakteru (kúlové jámy a jamky, silo na obilí apod.), ale bez nálezů. Teprve v roce 2017 se podařilo prozkoumat objekty obsahující keramiku a štípanou industrii. V blízkosti sídlištní jámy byla nalezena i znotěrka na drcení obilí. Proto jsou tyto nálezy tak významné.

Vstup do vestibulu není zpoplatněn.

(Jana Němcová)

malá výstava

Příroda Litomyšlska – skály a lomy

10. říjen 2017 – 7. leden 2018

Od roku 2016 připravuje Regionální muzeum v Litomyšli sérii malých výstav věnovaných různým přírodním prostředím Litomyšlska. Jako osmé (a poslední) si mohou návštěvníci prohlédnout rostliny a živočichy typické pro skalní města, jeskyně, kamenná moře, lomy nebo třeba i lidská obydlí, která některým živočichům skály nahrazují.

(Petr Chaloupka)

Herna pro malé i velké návštěvníky

10. červen – 19. listopad 2017

Vážení a milí návštěvníci, zveme Vás a Vaše děti do naší letní herny. A na co se můžete těšit? Například na oblíbený muzejní obchod a domeček, „budoár“ pro princezny, „fintírnu“, dřevěné kostky, výtvarné tvoření pro malé umělce a mnoho dalšího. Na své si přijdou kluci i holčičky. Otevřeno je úterý až pátek 9–12, 13–17 hodin, o víkendech 9–17 hodin. Věříme, že návštěva herny pro Vás bude příjemným zážitkem a relaxací nejen během prohlídky muzea. Těšíme se na Vás!

(Renata Kmošková)

DLOUHODOBÉ PROGRAMY

expozice

Litomyšl – město kultury a vzdělanosti

Nová expozice RML je otevřena od července 2014 – více zde:
<http://www.rml.cz/cs/muzeum/expozice.html>

Expozice
Litomyšl
– město kultury
a vzdělanosti

lektorovaný program

Udělej si vlastní sgrafito!

Kurz, na kterém si mohou účastníci vyrobit vlastní renesanční sgrafito – vhodné pro školy, širokou veřejnost i jako dárek (zážitkový poukaz). Více zde:
<http://www.rml.cz/cs/vzdelavaci-programy/pro-verejnost.html> (veřejnost)
<http://www.rml.cz/cs/vzdelavaci-programy/pro-skoly.html> (školy)

Permanentky pro školy

Regionální muzeum v Litomyšli od roku 2016 nabízí speciální permanentky, které za zcela symbolickou částku umožní celoroční návštěvy muzea školním třídám. Více zde:
<http://www.rml.cz/cs/informace/pro-navstevniky.html>

PUTOVNÍ VÝSTAVY LITOMYŠLSKÉHO MUZEA

Retrogaming

Počátky osobních počítačů u nás

3. říjen – 19. listopad, Opavská kulturní organizace

Interaktivní výstava historických počítačů a počítačových her – více zde:
<http://www.rml.cz/cs/novinky/aktualita/retrogaming-pocatky-osobnich-pocitacu-u-nas-2017-10-03>

Zmatené peníze

13. září – 30. prosinec 2017, Prachatické muzeum

Interaktivní numizmatická výstava o zmatcích ve financích států zapojených do první světové války s bohatým doprovodným programem – více zde:
<http://www.rml.cz/cs/novinky/aktualita/zmatene-penize-2017-09-13>

Informace o putovních výstavách nabízených RML naleznete zde:

Retrogaming – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/retrogaming.html>

Zmatené peníze – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/zmatene-penize.html>

Astronomické tradice v Pardubickém kraji – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/astronomie.html>

Otevírací doba – hlavní budova

Út–Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

Otevírací doba – Rodný byt Bedřicha Smetany

duben, říjen: So, Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

květen – září: Út–Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

Prohlídky *mimo otevírací dobu* je možné objednat pro skupiny minimálně 10 osob na tel. 461 615 287 nebo 461 616 723 (přímá linka do Rodného bytu – jen v otevírací době) nebo na info@rml.cz.

Otevírací doba – Portmoneum – Museum Josefa Váchala

duben, říjen: So, Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

květen – září: Út–Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

Prohlídky *mimo otevírací dobu* je možné objednat pro skupiny minimálně 10 osob na tel. 461 615 821 nebo 734 541 323 nebo na klimesova@rml.cz.

Přístup pro handicapované návštěvníky

Hlavní budova muzea je plně bezbariérová včetně toalet (vchod z Jiráskovy ulice).

Rodný byt B. Smetany není bezbariérový (několik schodů), přístupný je pouze s vlastním asistentem.

Portmoneum není přístupné pro vozíčkáře.

Tiskový servis:

Regionální muzeum v Litomyšli, tel: 461 615 287, email: info@rml.cz

Pokud máte zájem o více informací ohledně výstav a projektů, kontaktujte následující pracovníky:

Od adventu po Tři krále / Portmoneum – Mgr. Hana Klimešová, klimesova@rml.cz

Příroda Litomyšlska / Pivovarnictví / Zmatené peníze / Retrogaming – Mgr. Petr Chaloupka, 605 508 753, chaloupka@rml.cz

Motocyklové závody / Astronomické tradice – PhDr. Martin Boštík, bostik@rml.cz

Zdeňka Vydrová, architektka / Stezky dědictví – Mgr. René Klimeš, 739 031 849, klimes@rml.cz

Lektorované programy – Renata Kmošková, kmoskova@rml.cz

Udělej si vlastní sgrafito! – Mgr. Hana Klimešová, klimesova@rml.cz (pro školy Renata Kmošková, kmoskova@rml.cz)

Kde pracovníci muzea sídlí?

V hlavní budově (Jiráskova 9) a v budově zámeckého pivovaru v Litomyšli (Jiráskova 133), část B, vstup z ulice Jiráskova.

Pro badatele: Badatelna je otevřena v pracovních dnech po předchozí domluvě s jednotlivými kurátory.

Změna programu vyhrazena!